

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 3.210, 3.241, 3.246, 3.250, 3.260, 3.262, 3.264 IR 3.266
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3.210 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.210 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Įvaikintojais negali būti asmenys, teismo pripažinti neveiksniais šioje srityje arba ribotai veiksniais šioje srityje, asmenys, kuriems yra ar buvo apribota tėvų valdžia, buvę vaiko globėjai (rūpintojai), jei ~~globa (rūpyba) panaikinta dėl jų kaltės~~ **jie buvo nušalinti nuo globėjo (rūpintojo) pareigų** šio kodekso 3.246 straipsnio ~~3~~ **2** dalyje numatytais atvejais, asmenys, nuo kurių yra atskirtas vaikas, taip pat asmenys, turintys psichikos ir elgesio sutrikimų ar sergantys kitomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Įvaikintojais taip pat negali būti asmenys, nuteisti už tyčinį nusikaltimą žmoniškumui, žmogaus gyvybei, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, visuomenės saugumui, dorovei, nusikaltimą, pavojingą žmogaus gyvybei ir sveikatai, sunkų sveikatos sutrikdymą, taip pat nusikaltimą, susijusį su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas įstatymų nustatyta tvarka. Dėl asmens, nuteisto už kitas nusikalstamas veikas, teisės įvaikinti sprendžia teismas, įvertinęs padarytos nusikalstamos (nusikalstamų) veikos (veikų) pobūdį ir pavojingumą bei atsižvelgdamas į vaiko interesus.“

2 straipsnis. 3.241 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.241 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Globos ir rūpybos institucijos yra savivaldybių ~~institucijos~~ **administracijos**, kurios prižiūri ~~ir kontroliuoja~~ globėjų, rūpintojų ir pagalbą priimant sprendimus teikiančių asmenų veiklą.“

3 straipsnis. 3.246 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.246 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Globėjas ar rūpintojas gali būti atleidžiamas ar nušalinamas nuo pareigų teismo nutartimi, išskyrus atvejus, kai nustatyta vaiko laikinoji globa ar rūpyba. Šiais atvejais globėjas

ar rūpintojas gali būti atleidžiamas ar nušalinamas nuo pareigų savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero** sprendimu, gavus valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos teikimą.“

4 straipsnis. 3.250 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.250 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vaikus, kuriems reikalinga globa (rūpyba), nustato, šių vaikų apskaitą tvarko ir užtikrina valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija. Ši institucija, nustačiusi vaiką, kuriam reikalinga globa (rūpyba) šio kodekso 3.254 straipsnio 2 ar 3 punkte nurodytais pagrindais, privalo per tris darbo dienas nuo teismo leidimo paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą išdavimo dienos, o nustačiusi vaiką, kuriam reikalinga globa (rūpyba) šio kodekso 3.254 straipsnio 1, 4 ar 5 punkte nurodytais pagrindais, – per tris darbo dienas nuo vaiko, kuriam reikalinga globa (rūpyba), nustatymo dienos pateikti savivaldybės ~~administracijai~~ **merui** nurodymą nustatyti vaikui laikinąją globą (rūpybą) ir paskirti laikinąjį globėją (rūpintoją). Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija apie kreipimąsi į teismą dėl leidimo paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą per vieną darbo dieną nuo kreipimosi į teismą dienos informuoja savivaldybės administraciją.“

5 straipsnis. 3.260 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.260 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vaiko ~~globą (rūpybą)~~ **globa (rūpyba)** šeimynoje ~~nustato įstatymai~~ **nustatoma vadovaujantis įstatymais**, Vyriausybės **ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti tvirtinamais** šeimynų ~~nuostatai~~ **nuostatais**, ~~kiti~~ **kitais** teisės ~~aktai~~ **aktais**.“

6 straipsnis. 3.262 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.262 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.262 straipsnis. Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymas

Vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatoma per tris darbo dienas nuo šio kodekso 3.250 straipsnio 3 dalyje nurodyto valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos nurodymo ~~įregistravimo~~ **užregistravimo** savivaldybės administracijoje dienos savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero** sprendimu.“

7 straipsnis. 3.264 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3.264 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu nustatoma vaiko laikinoji globa (rūpyba), vaiko globėjas (rūpintojas) skiriamas savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero** sprendimu. ~~Kai~~ **Jei** valstybinės vaiko teisių

apsaugos institucijos nurodyme nustatyti vaikui laikinąją globą (rūpybą) ir paskirti laikinąją globėją (rūpintoją) nenurodytas konkretus asmuo, rekomendaciją dėl globėjo (rūpintojo) paskyrimo savivaldybės ~~administracijos direktoriui~~ **merui** pateikia globos centras.“

2. Pakeisti 3.264 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero** sprendime dėl vaiko globėjo (rūpintojo) skyrimo nurodoma: institucijos, priėmusios sprendimą, pavadinimas, sprendimo priėmimo data, vaiko globos (rūpybos) rūšis, vaiko globėjas (rūpintojas), budintis globotojas, ~~kai~~ **jei** vaiko globa (rūpyba) nustatoma globos centre, globojamas (rūpinamas) vaikas, vaiko globos (rūpybos) vieta, institucija, atsakinga už globojamam (rūpinamam) vaikui nuosavybės teisę priklausančio turto apsaugą, kitos svarbios aplinkybės, turinčios reikšmės vaiko globai (rūpybai) ir jos nustatymui. Jei tai būtina siekiant apsaugoti geriausius vaiko interesus, nustatant vaiko laikinąją globą (rūpybą), globėju ~~ar~~ (rūpintoju) arba budinčiu globotoju skiriamo fizinio asmens duomenys šio asmens rašytiniu prašymu ir (ar) vaiko laikinąją globą (rūpybą) nustatančio subjekto sprendimu gali būti neatskleidžiami vaiko tėvams (tėvui arba motinai), kurių globos vaikas neteko. Tokiais atvejais globėjas (rūpintojas) šio kodekso 3.271 straipsnio 5 ir 6 punktuose nustatytas pareigas įgyvendina ~~tarpininkaujant valstybinei~~ **tarpininkaujamas valstybinės** vaiko teisių apsaugos ~~institucijai~~ **institucijos**.“

3. Pakeisti 3.264 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. ~~Kai steigama~~ **Nustatant** vaiko ~~globa (rūpyba)~~ **globą (rūpybą)**, atsižvelgiama į mirusių vaiko tėvų (įtėvių) testamente pareikštą valią dėl vaiko globėjo (rūpintojo) skyrimo, jei tai neprieštarauja šio kodekso 3.269 straipsniui.“

8 straipsnis. 3.266 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.266 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.266 straipsnis. Vaiko globos (rūpybos) organizavimas

1. Vaiko globą (rūpybą) pagal šiame kodekse ir įstatymuose nustatytą kompetenciją organizuoja valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija, **savivaldybių merai** ir savivaldybių administracijos.

2. ~~Organizuojant~~ **Organizuodami** vaiko globą (rūpybą), **savivaldybės meras**, savivaldybės administracija ir valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija bendradarbiauja tarpusavyje ir su globos centru, taip pat kitomis tos savivaldybės institucijomis, nevyriausybėmis ir kitomis organizacijomis, susijusiomis su vaiko teisių apsauga.

3. Savivaldybių administracijos Vyriausybės nustatyta tvarka bendradarbiauja tarpusavyje, keičiasi informacija apie vaikų globos institucijose gyvenančius vaikus, kuriems globa (rūpyba) nustatyta ~~savivaldybės administracijos direktoriaus~~ **savivaldybių merų** sprendimais, praneša viena kitai apie asmenis, pareiškčius norą globoti (rūpinti) vaiką ar vaikus, taip pat globoti (rūpinti) vaikus norintiems asmenims teikia informaciją apie savo ir kitose savivaldybėse globojamus (rūpinamus) vaikus.

4. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo tvarką ~~šios knygos pagrindu~~ **pagal šią knygą** nustato Vyriausybės patvirtinti Vaiko globos organizavimo nuostatai.“

9. straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1, 5 straipsnį, 7 straipsnio 3 dalį ir šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d.

2. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio įstatymo 1, 5 straipsnį ir 7 straipsnio 3 dalį, pradedamos taikyti, kai 2023 m. naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmuosius posėdžius. Iki pirmųjų 2023 m. naujai išrinktų savivaldybių tarybų posėdžio taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusios Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.241, 3.246, 3.250, 3.262 straipsnių, 3.264 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 3.266 straipsnio nuostatos.

3. Iki šio įstatymo taikymo dienos pradėtos vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo procedūros baigiamos pagal Civilinio kodekso nuostatas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2023 m. kovo 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas